

**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Primum Codicis Prælectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus,
Barbatias, Philippus Decius. Matthæus Antonianus Recensui

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Repu. que sit in iud.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96035)

Lex quarta.

I quis aliquid. Abi sit metio etatis legiti-
me. vel pfecte. intelligit de
naturalis perfectione. non de accidentali fitione. h. d. Vel sic
Abi debet intelligi naturaliter. et ppe. nō ciuilitate. et fite.
vel impio. h. d. et semper allegat. et est no. leg. multi. ¶ Mo. ex bac. l.
q. si quis recepit emphyteum. p se et suis filijs legitimis. non intelligit
tur pro legitimariis. q. non sunt naturaliter legitimarij. sed ex priuilegio
ex fitione. Sed ponam. aliquis relinquit excurioe priore alicui. et
clere. q. p. reposit. erit. mo. quida est creatus prior ex dispensatione pa-
pe. et est in habilitate. mo. de isto intelligit testamentum. et videt. q. non.
arg. huius. l. Contrarij dico. esse priore nō pcedit naturaliter. ideo
verba nō possunt nisi ciuilitate intelligi. Ergo iste sit priore cura de
modo. vtrū per dispensationem. vel aliter. sed solum de effectu beneficii.
¶ Mo. bic. q. magis in testamētis verba debet intelligi naturaliter et
proprie. et nō fite. cō. cor. ff. de cōdi. et demon. l. si de commiss. cū simili. et ad
de q. no. per l. et q. si dicit. ff. de lib. et post. h. l. gallus. et quid si ran-
rum. et quod not. de epist. et cler. l. loco nobis.

Si maior fac. ratum habuerit.

Rubrica.

Lex prima.

Interminores. Ratificatio maio-
ris reconciliat cō-
tractum in minoris etate celebratum. et ipsum reddit effi-
cace. et in epugna blem. h. d. Vel sic. Ratificatio re-
pote compertit supplet omniem defectum temporis in
congrui. hoc dicit. Bal.

Abi et apud quem. et.

Rubrica.

Lex prima.

Quid a procuratore. Contra senten-
tiam delegati.
vel vicarij. vel pcur. principis. solus princeps restituit. h. d. con-
cord. l. si a duobus rem iudicatur.
¶ Si solum an forciatur quis ratione distractus.
¶ Solum restituitur. qui queritur de contractu.

Lex secunda.

Quoniam ea. Agēs ad distractū tenetur sequi
forum rei. h. d. Bal. l. allegat. et
de sum. tri. et si. ca. et vide. hic. l. exgere. dō. ff. de iud. vel sic. re-
sit. in integ. a duobus cōtractū nō petis in loco cōtract. sed in domicilio
etis. vel refectionis. q. tene menti. quoti die allegat per doc. et adde. gl. l.
et q. no. per l. et q. loco. ¶ Querit hic Bar. q. dā per usum habēs cām cū
vno sicut. cōpōm. cū eo de dicta cā in quēdā sententiā tanquā in
arbitratōe. ille arbitratō. ex fite sententiā laudā cōtra per usum. per
fines vult petere istud laudā reduci ad arbitriū boni viri querit coram
quo iudice petet. Dicit ipse q. de iure cōi arbitramētū est quēdā trāla-
tio. nec cōi actio ex arbitramētō. sed ex cōpōm. facto ad iudicē im-
pleto et arbitratōis declaratione. vt in aut. vt disse. iudi. s. i. j. de iud.
aut. si vero cōi gerit. l. si. ff. de cōtra. ben. emp. Ideo si peto reduci ad ar-
bitriū boni viri. cōquero. de cōtractu. debeo sequi forum rei. casus est
hic. Sed fin iura statutorij in partibus rursus. ipsa lauda producit act.
et sic. et habent vim sententię vigore dictorum statutorum hoc disponenti-
um. unde si peto reduci ad arbitriū boni viri. cōquero. de sententiā
mele dūcunt adire debet superiorē eius qui iudicauit. q. de sententiā
conquero. vt. s. l. p. p. mo. Ideo est videndum in arbitramēto. vtrum
sit de iure communi. vel de iure statutorum. vt agatur fin modum pcedi-
tum. fin Bar. quod est no. dignum.

1. Tabellio episcopi habens priuilegium scribendi omnes causas episcopales. an possit scribere causas ventilaras coram suo vicario.
2. Iurisdicō ordinaria in heretico territorio.
3. Delegatus principis dat? ad audiendū. videt etia datus ad diffiniendū.
4. Lauda restitutoris in integrum non potest compromitti.

Lex tertia.

Um scimus. Restitutio in integ. pōt peti co-
ram iudicibus ordinarijs. et spe-
cialiter delegatis. vel ad vniuersitatem causam. nō coram ar-
bitris. vel iudicibus pparialibus. vel delegatis ab eis. h. d.
¶ In reg. vt videat ipse et. ar. ad questio. notarius quida debebat ex
priuilegio sibi dato ab episcopo scribere omnes sententias ipsius episco-
pi. modo episcopus cōm. fite causam suo vicario terminanda. An in hac
causa scriber sententiā ille tabellio. videt q. sic per hunc reg. secū. dūm
Jac. bu. prout habeo super libro sed non est in lectura. Notarij ergo de-
putati ad scribendū acta ordinarij. debent scribere acta delegatorum. et

vicarij. et ipsi debent habere salaria scripturar. q. d.
tene menti. ¶ In reg. ad heret. no. istum reg. pro-
pter quē dicunt doc. q. iurisdicō ordinaria et p-
tiosa in heretico territorio. et q. limites iurisdictionis
sunt fin. limites territorij. et hoc est verū q. iurisdicō
est in territorio. et in re. s. in iudice est tā
q. in persona. Et restitutio iudicis iurisdicō. et of-
ficii iudicis vniuersaliter pderatū. est quasi vni-
us idē. vti tituli tractat de officiis magistratū.
nomen officiū assumit p iurisdicō. vel dic vt no.
per Bar. in l. i. ff. de iur. om. iud. ¶ In reg. au-
diētia. no. q. delegat? principis ad audiendū. vt ē
delegat? ad diffiniendū. vel dic vt no. ff. de p. l. q.
pcuratorē dat. et. s. fal. l. vbi. In reg. ibi. si dicit.
no. q. delegat? ad vna cām. vt delegat? ad quāli-
bet illi incidentē. vti incidentibus nō est necessaria
pmissio spālis. et ad hoc quoti die allegat ipse reg.
et vide q. no. Bar. extra de rest. l. inter. c. suscitata.
et facit q. no. ff. de p. l. q. p. p. s. si querit.
¶ Mo. q. cā rest. in integ. non pōt compromitti. di-
cit gl. hoc verū p arbitriū vt restit. cōcedat. s. bene
pōt compromitti. vt per cū pcedda pñit. sic er-
go q. nō p restituerē. p pñitari ad restituendū.
et facit ad qōnes q. d. i. l. j. si a duobus libet.
et ibi vide. et. ff. de iur. et cura. dā. ab hie. l. p. i. o.
per Bar. dicit in d. l. i. de cōsilio. ponit hic p. Jac.
bu. s. i. s. a. op. nō teneo. q. reg. dicit q. arbitri non
pōt cognoscere. ergo nullus q. i. s. i. n. i. m. pōt fer-
re. Itē nō reperit iste mod? agē. per aliquā. l. pe-
ro pñitari me restitue. Itē rest. in integ. equi-
rit iudicis officiū. q. non est in arbitrio. et idē vt
arbitri nō possit pñitari aliquē restitue. in
integ. multo magis arbitri. tō. q. penes eos non
est officiū cū iurisdictione. p. i. o. t. d. e. i. a. causa
et natura rest. in integ. vt. ff. de i. l. q. d. si minor. s.
si. i. a. teneo. Bal.

De repu. que si. in iudicio et.

Rubrica.

1. Minor petens restituere contractum. non debet aliquid commodum ex eo reportare.
2. Sed an teneatur totum restituere.
3. Minor qua de causa restituitur. eadem restituitur creditor aduersus veterem debitorem. an requiratur neua instantia.
4. Minor vendidit rem aliquam. et voluit qd pretij soluerem suo creditor. minor restituit aduersus vendi. nunquid emptor restituitur ad pretij pecunie mee aduersus creditorem.

Lex vnicia.

Qui restituitur.
Doc. d. restit. cōcessa minori. cia
in primū statū redintegrat tā pro
minore. q. cū. et ex dicit ē effe-
ctum suum ad tertia psonā. h. d.
primo ponit dictū. scdo declarat ipm per exēpla.

scdo ibi rō q. q. d. ¶ Mo. q. minor q. restituit b
aduersus d. cū. s. per hoc impugnat d. cū. nō ē ex
d. cū. aliq. cōmodū reportare. l. d. cō. vbi s. hoc
dicit. s. si aduers. s. i. cū. Itē q. q. d. ad eum perue-
nerit. tene restituerē. idē in quasi p. actū. vt ad
tione hereditatis. scdo not. q. restituro mino-
re aduersus creditore apud quē teneat ammo
nouā. restituit creditori actio aduersus veterē
debitore. ¶ In op. s. h. d. l. et vt q. minor nō teneat
totū restituere. s. id solum in quo locupletior fact?
est. vt. ff. de q. si minor. s. restit. cū si. Sol. concedo
q. nō teneat in plus. nisi intercesserit dolus vt in fi.
hulus. l. c. scdo op. q. restituro minore. nō resti-
tuit aduersari? et. vt. l. i. j. de restit. vt. et. s. q. d. me.
cā. l. p. in p. s. i. o. n. Sol. ibi spāle. p. i. o. t. d. cū. m.
aduersarij. ¶ Tertio op. ad idē. ff. de sol. l. q. res. d.
s. h. i. c. applicat. Sol. ista. l. limitet p illū. s. q. m.
restituē hic q. minor restituit p. p. sua facilitatē. se-
cus si restituē p. p. doli aduersarij. et ibi no. facit
q. d. no. ff. de fideiul. l. i. i. i. t. i. s. l. eia. ¶ Quarto op.
q. restituro minore. non restituit et aduersarij.
vt. ff. de i. l. si iudex. Sol. ibi minor nolebat vt re-
stitutione cōcessa. vti hoc leg. limitat per illā. que
intelligitur q. minor cōcessio beneficii vti vti. s. i. n.

Emphyteus.

Idē dicit hic Sa.
et vide q. no. Bal.
in l. generaliter. s.
cum aut. s. de inst.
et subit. sub cond.
fac. et pau. de cast.
hic. vbi refert Bal.
in. fiam quam. s.
de uide. et dicit q.
propter communē
usum loquendi in
dispositione resti-
tutoris. vt statuti nō
veniet legitimari?
per rescriptum. ta-
men veniet legit-
matus per suble-
quens matrimoni-
um. vel p oblatio-
nē curie. vel alios
modos inuentos
a iure cōmuni per
id q. habetur in
reg. et gl. in c. inno-
tuit. de elec. et s. in
hac conclusiōe nō
loquatur de cōtra-
ctibus. tamen illa
rō sua militat etiā
in cōtractibus. in
quibus non atten-
ditur cō. s. v. s. u. s. lo-
quēdi. c. ex l. i. c. i. s.
et. l. extra de p. s. o. s.
et Bal. h. facit reg.
in. c. j. s. naturales
s. de feo. de fite. cō-
ten. s. i. n. t. e. o. et
agnato. et ibi vide
Bar. et per Bal. in
consilij. et
adde. Ang. et
Idan. de cast. in l.
apud Jul. in l. s. si
q. alicui. ff. de l. e. s. j.
istum in addit. ad
Spe. in tit. de loc.
vers. emphyteusis
ecclesiā. et Elegan.
consilij. et vti. vo. s.
et l. s. u. s.

Cautionis. vide
qd dicit post Bar.
in l. Jul. s. si quis
colludere. ff. de ac.
emp. et
Fori rei. Vide
Per. de an. in sua
disp. in. c. e. laic?
et An. in l. si sus-
pta. ff. de inof. test.
et vbi debeat peti
recurr? a sententiā
arbitri. vide. l. cū
antea. et ibi Bal. j.
de arbi.

Delegatus. ad
de Bar. hic. et ideo
dicit Bal. in l. j. s.
quando ppono. nō
est neces. q. ille cui
est commissio ap-
pellatio. potest co-
gnoscere incidentē
ter de nullitate.

